

Key words: Ukrainian sacred music, textbook, electronic textbook, university.

Стаття надійшла до редакції 20.02.2013 р.
Прийнята до друку 26.04.2013 р.
Рецензент – д-р пед. наук, проф. Сергієнко В. П.

УДК [378.011.3-057.05:747]:004

С. О. Гоголев

РОЛЬ СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ДИЗАЙНЕРІВ ІНТЕР'ЄРУ

Професія дизайнера стає все більш затребуваною і популярною. З розвитком будівельної індустрії, зі збільшенням обсягів будівництва громадських і житлових будівель в Україні різко підвищився попит на спеціальність дизайнера інтер'єру. У галузі потрібні фахівці, що володіють сучасними проектними технологіями. Підготовка таких фахівців – одне з нагальних завдань вищої школи.

Підготовка дизайнерів засобами інформаційно-комунікативних технологій у вищих навчальних закладах є предметом пильної уваги педагогічної науки останнього десятиліття.

Однак у наукових дослідженнях майже не приділяється уваги проблемі професійної підготовки дизайнерів інтер'єру засобами інформаційно-комунікативних технологій.

Однією з найсуттєвіших проблем удосконалення професійної педагогіки є визначення, обґрунтування та реалізація педагогічних умов професійної підготовки дизайнерів інтер'єру засобами інформаційно-комунікативних технологій.

Аналіз досліджень і публікацій показав, що існує ряд наукових праць з проблеми професійної підготовки дизайнерів засобами інформаційно-комунікативних технологій у вищих навчальних закладах. Багато дизайнерів-педагогів приділяють увагу, ретельно досліджують дану проблему. Різні аспекти функціонування системи професійної підготовки дизайнерів досліджувалися в працях за напрямками: 1) удосконалення змісту професійної освіти дизайнерів (А. Бойчук, Р. Захаров, С. Пазиніч, А. Руденко, Л. Пащенко, Т. Козак, С. Зінченко, О. Фурса, Д. Ларченко, А. Келле-Пелле, Л. Пекарев, Д. Рябцев, А. Шишанов); 2) теоретико-методологічні проблеми організації професійної освіти дизайнерів (Л. Оружа, С. Мигаль, Т. Ритова, О. Чепелюк, В. Прусак, М. Бірюков, М. Панкіна, Н. Сафронова, С. Чирчик, Г. Гіоргадзе, В. Тализіна, К. Леухіна, К. Ткачов, А. Ільних)

[1]; 3) інформаційно-технологічне забезпечення професійної підготовки дизайнерів (Р. Семак, С. Новосьолов, І. Босих, Е. Ашбель, М. Дуднік, А. Васильєва, С. Жомов, О. Бондарєва, А. Комарова, В. Верстак, О. Яцюк, Т. Томілова, О. Малікова, І. Слободецький, І. Чумаченко, Т. Клімачева, С. Бондаренко, М. Бондаренко, Т. Соколова, І. Аббасов), 4) удосконалення сучасних інформаційно-комунікаційних технологій в освіті (С. Абасова, С. Абдуллаєв) [2]. Однак у наукових дослідженнях майже не приділяється уваги проблемі професійної підготовки дизайнерів інтер'єру засобами інформаційно-комунікативних технологій.

Метою даної статті є визначення ролі сучасних комп'ютерних технологій у професійній підготовці дизайнерів, та пошук шляхів удосконалення професійної підготовки дизайнерів інтер'єру засобами інформаційно-комунікативних технологій.

Як не дивно це звучить, але професія дизайнер з'явилася відносно недавно в нашій країні. Ця спеціальність почала набувати популярність з кінця дев'яностих років, коли комп'ютерна техніка стала доступнішою, та потреба в спеціалістах-дизайнерах на ринку праці вже виникла. Вищі навчальні заклади тоді ще не готували дизайнерів в масовому порядку, як ми бачимо це зараз. Тоді дизайном почали займатися представники «суміжних професій», які шукали прикладне використання комп'ютерної техніки. Зараз ситуація повністю змінилась – спеціальність «Дизайн» пропонують в багатьох вишах, та ще з'являються спеціалізації: дизайн графічний, веб-дизайн, дизайн інтер'єру, рекламний дизайн, поліграфічний дизайн, дизайн та моделювання одягу та ін. Крім того, останнім часом виникло багато курсів, які швидко за тиждень навчають комп'ютерним графічним програмам, називають це «дизайном», і пропонують за свої послуги яскраво оформлений сертифікат. Отже, професія дизайнер молода, зростаюча, та не може не мати хвороб зросту.

«Дизайн (design – англ.) – проектная деятельность по разработке промышленных изделий с высокими потребительскими свойствами и эстетическими качествами, по формированию гармоничной предметной среды жилой, производственной и социально-культурной сфер»[3, с. 26]. Дизайн – задум, план, мета, намір, проект, креслення, розрахунок, конструкція, ескіз, малюнок, композиція, виріб мистецтва. Дизайн – це діяльність, що поєднує художню творчість та інженерну практику. Об'єктом дизайнерської діяльності може бути все – від конкретних предметів до віртуального простору. Завдання дизайнера, на відміну від художника, створити дещо не тільки красиве, але й функціональне.

Синтетичний характер дизайнерської діяльності обумовлений тим, що вона виникла і існує на стику художніх і технічних професій. Тому стає необхідність створення особливих педагогічних умов для формування художньо-образного та інженерно-технічного мислення майбутніх дизайнерів засобами інформаційно-комунікативних технологій.

Один з напрямів дизайну – дизайн інтер'єру належить до галузі архітектурного дизайну. Професійний дизайнер інтер'єру – спеціаліст, котрий має відповідні освіту і досвід, професійна діяльність якого спрямована на підвищення функціональності та якісного рівня інтер'єру. Дизайн інтер'єру містить у собі проектування, перепланування, стилеві, кольорові та світлові рішення, художнє і декоративне оформлення приміщення, підбір оздоблювальних матеріалів і обладнання.

На кафедрі дизайну Луганського національного університету імені Тараса Шевченка ведеться підготовка студентів-дизайнерів за трьома напрямками: «Графічний дизайн», «Дизайн та моделювання одягу» і «Дизайн інтер'єру». Спеціальність «Дизайн інтер'єру» молода, ще не було жодного випуску, тому зміст навчальних дисциплін, міждисциплінарні зв'язки, використання інформаційно-комунікативних технологій заслуговують особливої уваги викладачів кафедри. Однак рішення цієї педагогічної задачі пов'язане з певними труднощами, викликаними, насамперед, недостатньою науковою та методичною розробкою проблем викладання «Комп'ютерних технологій в дизайні інтер'єру», «Проектної графіки», «Проектування» та інших дисциплін, які повинні бути пов'язані між собою та об'єднані засобами інформаційно-комунікативних технологій.

У рамках даної статті ми розглянемо питання, пов'язане з вирішенням однієї з проблем – підбір та послідовність вивчення комп'ютерних програм з дисципліни «Комп'ютерні технології в дизайні інтер'єру». На першому курсі дизайнери інтер'єру вивчають можливості та способи роботи програми – векторного редактора. На другому курсі студенти вивчають редактор растрової графіки. Векторний та растровий редактори – це необхідний мінімальний набір графічних технологій, які вивчають дизайнери всіх напрямів. На третьому курсі дизайнери вивчають систему автоматизованого проектування – інженерну програму для створення креслень з можливістю тривимірного моделювання. На четвертому курсі студенти вивчають редактор тривимірної графіки, в якому вони створюють предмети побуту, меблі, складають із них сцени, вчать налаштовувати матеріали та текстури, освітлення та камери, робити візуалізацію побудованих сцен інтер'єру. На п'ятому курсі студенти вивчають програми – зовнішні візуалізатори для створення реалістичних зображень побудованих проектів. Вищеперелічений набір комп'ютерних технологій, на наш погляд, повинен задовольнити професійну потребу фахівця-дизайнера. Підбір конкретних комп'ютерних програм, конкретних виробників програмного продукту, який може викликати у фахівців і викладачів суперечки та розбіжності, в рамках даної статті нами розглядатися не буде, тобто – це тема для окремої статті, в якій кожне положення потребує окремого обґрунтування. Скажемо тільки, що ми пропонуємо стандартний набір редакторів для дизайну інтер'єру без «екзотичних» програм.

При використанні інформаційно-комунікативних технологій в процесі професійної підготовки дизайнерів інтер'єру актуальними стають питання міждисциплінарних зв'язків, які надають можливість поглибленого вивчення навчального матеріалу. Та також, недостатньо продумані міжпредметні зв'язки можуть знизити ефективність багатьох зусиль. Обов'язково треба сказати про проблеми організації навчального процесу, та забезпеченості аудиторій спеціальними графічними технічними засобами, без яких інформаційні технології майже не існують: принтер, сканер, графічний планшет і т.д. Без цих пристроїв неможливо здійснювати якісну професійну підготовку майбутніх фахівців з дизайну інтер'єру.

Дослідження показало, що існує ряд проблем організації навчального процесу, які не дають можливості вивчати комп'ютерні програми в повній мірі, розкрити творчий потенціал майбутнього фахівця, розвитку його творчих здібностей. Недостатньо добре продумані міжпредметні зв'язки можуть звести нанівець зусилля багатьох педагогів, підірвати інтерес до навчання у студентів. Технічна невідповідність, неоснащені аудиторій спеціальними технічними засобами не дозволяють ефективно здійснювати навчальний процес. Саме інформаційно-комунікативні технології повинні зайняти провідне місце у професійній підготовці дизайнерів інтер'єру.

В сучасному дизайні широко використовуються інформаційно-комунікативні технології. Професіоналізм майбутнього фахівця дизайнера інтер'єру полягає в умінні користуватися новими технологіями, в умінні працювати в програмах векторної та растрової графіки, в умінні виконати креслення в сучасних САД програмах, в повільному володінні тривимірним редактором, в знанні мережевих технологій комунікацій.

Таким чином, пропонуємо якомога повного використання можливостей інформаційно-комунікативних технологій для максимальної наближеності навчальної діяльності студента в процесі освоєння фахових дисциплін до професійної діяльності фахівця. Рекомендуємо застосування інформаційно-комунікативних технологій як в аудиторній, так і в позааудиторній навчальній діяльності. Вважаємо, що якість підготовки дизайнерів інтер'єру також залежить від грамотної організації процесу професійної підготовки.

Список використаної літератури

- 1. Ильиных А. Н.** Назначение и возможности 3D MAX. Художественное проектирование в дизайн-образовании: материалы Междунар. научн. практ. конф., 27 мая 2009 г. / А. Н. Ильиных ; отв. ред. С. В. Жомов. – Шадринск : Изд-во ОГУП «Шадринский Дом Печати», 2009. – 311 с. **2. Абасова С. Э.** Современные информационно-коммуникационные технологии в образовании / С. Э. Абасова, С. Г. Абдуллаев // Новые информационные технологии в образовании:

материалы междунар. науч.-практ. конф., Екатеринбург, 1–4 марта 2011 г.: в 2 ч. – Екатеринбург : ФГАОУ ВПО «Рос. гос. проф.-пед. ун-т», 2011. Ч. 1. – С. 12-16. **3. Дизайн.** Иллюстрированный словарь-справочник / Г. Б. Минервин, В. Т. Шимко, А. В. Ефимов и др. : под общей редакцией Г. Б. Минервина и В. Т. Шимко. – М. : Архитектура-С, 2004. – 288 с., ил.

Гоголев С. О. Роль сучасних інформаційно-комунікативних технологій в процесі професійної підготовки дизайнерів інтер'єру

Стаття присвячена актуальним проблемам професійної підготовки дизайнерів інтер'єру засобами інформаційно-комунікативних технологій у вищих навчальних закладах.

Ключові слова: інформаційно-комунікативні технології, дизайн інтер'єру, професійна підготовка.

Gogolev S. A. Role of modern information and communication technologies in the process of professional preparation of interior designers

Статья посвящена актуальным проблемам профессиональной подготовки дизайнеров интерьера средствами информационно-коммуникативных технологий в высших учебных заведениях.

Ключевые слова: информационно-коммуникативные технологии, дизайн интерьера, профессиональная подготовка.

Gogolev S. O. The Role of Modern Information and Communication Technologies in the Training of Interior Designers

The article is devoted to topical issues of training the interior designers by means of information and communication technologies in higher education.

One of the most important problems of improvement the professional pedagogy is to identify, study and implement the pedagogical conditions of the training process of interior designers by means of information and communication technologies. That information and communication technologies must take a leading role in the training of interior designers.

In modern design widely used information and communication technology. Professionalism future professional interior designer is the ability to use new technologies, the ability to run applications in vector and raster graphics, the ability to perform the drawing in modern CAD programs, slow possession dimensional editor in knowledge networking communications.

In this article we propose advantage of information and communication technologies for maximum closeness of student learning activities in the development of professional disciplines to the professional activity of the expert. We recommend the use of information and communication technologies in both classroom and in extracurricular educational activities. We believe that the quality of interior designers also depends on competent organization of vocational training.

Key words: information and communication technologies, interior design, professional training.

Стаття надійшла до редакції 26.02.2013 р.

Прийнята до друку 26.04.2013 р.

Рецензент – канд. пед. наук, доц. Пономарьова О. М.

УДК 677.027.562.8:[378.011.3-057:687.1]

О. О. Гоголева

ХУДОЖНІЙ РОЗПИС ТКАНИН У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ ХУДОЖНИКА-МОДЕЛЬЄРА ОДЯГУ

В процесі навчання у ВНЗ студенти спеціальності «художнє моделювання одягу» вивчають безліч спеціальних дисциплін, що надають уявлення про побудову фігури людини (анатомія), про закони композиції (основи композиції), про закони перспективи (перспектива), дозволяють опанувати основами академічного малювання об'єктів у просторі (рисунок). Все це вкрай важливо в освіті художника-модельєра. Але серед навчальних дисциплін є ще одна, що допомагає майбутнім фахівцям стати професіоналами своєї справи – це художній розпис тканин.

Аналіз досліджень і публікацій показав, що існує ряд наукових досліджень та публікацій з проблеми викладання художнього розпису тканин у ВНЗ. Публікації з теми ХРТ є у таких авторів, як Т. Раффлс, І. Алпатова, Ш. Дуглас, В. Козлов, Т. Гурьева, Р. Гільман, Р. Робінсон, А. Жолобчук та ін.

«В 1817 году была опубликована книга Томаса Раффлса «История Явы», которая до сих пор считается наиболее авторитетным и полным описанием методов и образцов батика, одним из наиболее надежных справочников» [1, с. 11].

У наш час публікується безліч журналів, буклетів з описами одного, двох та більше різновидів розпису тканин [2, 3].

Найбільш цікавими є наукові дослідження Рімми Гільман, доктора педагогічних наук, професора, завідувачої кафедрою декоративно-прикладного мистецтва у ВНЗ, що викладає дисципліну «художній розпис тканин» студентам художньо-графічних факультетів вищих навчальних закладів Росії.

Але ми не знайшли публікацій, присвячених художньому розпису тканин, адресованих саме майбутнім фахівцям художнього моделювання одягу. Ми вважаємо, що ця тема висвітлюється недостатньо.